

El miracle de la ignorància

El passat cap de setmana una gerna-ció va omplir Roma. El motiu era assistir en directe el diumenge dia 27 a la canonització de Karol Wojtyla, cap de l'Estat teocràtic del Vaticà entre 1978 i 2005 i, com a tal, líder del catolicisme, a més de destacat protector del famós Marcial Maciel, fundador de la secta Legionaris de Crist i gran depredador sexual d'infants durant més de mig segle.

Karol i un altre. La canonització del polonès la va anunciar el papa actual, l'argentiní Francesc —és el seu nom professional, el real és Jorge Mario Bergoglio—, el 30 de setembre de 2013. Sorprenentment, però, el cap del Vaticà avançà que no seria l'únic que aquell mateix dia seria elevat al rang que els catòlics en diuen “sant”. L'hi acompanyaria Angelo Roncalli, un antecessor en el càrrec, el qual ocupà entre 1958 i 1963, conegut per l'àlies de Joan XXIII, i que es caracteritzà per la voluntat de modernitzar el catolicisme, per al qual fi convocà el Concili Vaticà II. Va ser una sorpresa perquè Roncalli no tenia tots els requisits per ser sant, però el papa argentiní li donà per convalidats els que li faltaven.

Justament per aquest caràcter més obert i progressista de l'antic papa italià, entre la jerarquia de l'Església catòlica polonesa, que és extremadament conservadora, així com entre tot el catolicisme organitzat del mateix signe ideològic, va caure com un tro que Francesc unís aquesta canonització a la del seu ídol Wojtyla. Si més no, així ho analitzava la setmana passada alguna premsa hispanoamericana, com les capçaleres argentines *Clarín* i *La Nación* i la veneçolana *El Universal*.

Els *vaticanòlegs* que citen els diaris referits asseguren que Bergoglio ha volgut llevar protagonisme a Wojtyla. Segons aquestes interpretacions, per una banda no veuria amb bons ulls el fervor massiu que l'ex-papa ultraconservador aixeca arreu del món, sobretot en sectors catòlics hispanoamericans. Cal recordar, per això, que Joan Pau II

Karol Wojtyla pujà als altars gràcies al miracle de la seva ignorància sobre les massives denúncies de pederàstia contra capellans catòlics arreu del món.

era un home obsessionat amb el comunisme, no per la sinistra cara dictatorial —mai no li feren nosa les dictadures mentre fossin catòliques— sinó per la militància atea que professen aquest tipus de règims. Per una altra banda, els nombrosos escàndols de pederàstia que esclataren durant el seu mandat, que Wojtyla mai no va voler atendre, són viscuts per Francesc com una llosa terrible i no li fa gens de gràcia que qui els ignorà —i que fins i tot en protegí alguns dels responsables, com el citat Maciel— sigui venerat a títol de sant. De

fet, no pot passar desapercebut a ningú que el prop passat 11 d'abril Bergoglio va demanar públicament perdó “pels bastants abusos comesos a infants per part de sacerdots”.

Pederàstia. La polèmica pels escàndols de tortura sexual d'infants durant el seu mandat perseguirà el record de Wojtyla encara que els seus fervents fans facin com si res. Els seguidors de l'antic papa polonès s'aferran a la postura oficial del Vaticà: “Joan Pau II no sabia res” d'allò que tot el món coneixia des de principis dels anys 90 gràcies als mitjans de comunicació.

“Els casos de pederàstia i en particular el dels Legionaris de Crist caldrà considerar-los com a part també d'aquest pontificat”, el de Wojtyla, declarava a *El Universal* Francesco Peloso, expert en temes del Vaticà del diari italià *Secolo XIX*. Per un altre costat, Andrea Tornielli, del rotatiu *La Stampa*, és una de les veus que asseguren que si Francesc sabés que Joan Pau II era conscient de les greus i abundants acusacions, mai no hauria permès la seva canonització. Però tenint en compte les massives evidències que existien i que feien impossible que no en tingués coneixement, allò que diu Tornielli pareix, en el millor dels casos, una ingenuïtat.

Malgrat les teories exculpadores, la revista *National Catholic Reporters*, dels Estats Units, ja havia publicat du-

Què és un sant, quants n'hi ha i per a què serveixen

Un sant és, segons la Delegació Episcopal per a les Causes dels Sants, “aquell cristià que ha imitat a Nostre Senyor a través d'una vida caracteritzada pel compliment de l'amor a Déu, el qual es concreta en la pràctica de les virtuts o de l'acte suprem del martiri. La pràctica de l'amor a Déu i a les virtuts es realitza fonamentalment en l'àmbit en què a cadascú li ha tocat viure, i és un exemple per a tots aquells que l'envolten”. No és que aclareixi molt, la citada Delegació. Per ventura serveix més la definició de la CNN,

que la setmana passada assegurava, en el seu lloc web, que “els catòlics creuen que un sant és algú que va viure una vida sagrada i que està al Cel, és considerat un model de comportament i és capaç d'intercedir davant Déu” en benefici del peticionari.

Saber quants cristians morts tenen rang de sant és impossible. Ara bé, el 1975 el Vaticà encarregà un inventari dels seus. Considerà només els catòlics des del 1054, any del cisma entre les esglésies cristianes d'Occident i Orient, per tant no formen part de l'equip

La relació entre Wojtyła i l'abusador sexual de menors, el creador dels Legionaris de Crist, Marcial Maciel, és la principal ombra del mandat del papa.

rant la primera fase del mandat del papa polonès que col·laboradors directes seus estaven al corrent dels escàndols. “Em sembla improbable que Wojtyła no sabés res si es publicava en una revista catòlica que també destapava, a més, la

els ortodoxos. Fins el 1995 –o sigui una feina de vint anys, que aviat és dit–, la comissió encarregada de confeccionar el cens que s’anomena “Martirologi Romà” va catalogar 6.358 sants. No hi consten els que des d’aleshores se’ls han afegit.

De què serveix un sant? No hi ha unanimitat respecte a la qüestió. Entre els catòlics més *progres* es considera aquesta figura com, bàsicament, la d’un exemple simbòlic que ha d’inspirar la vida recta, en l’amor al proïsme. Però, segons ha pogut confirmar aquest setmanari, allò que diu la CNN és ver: molts catòlics solen adorar les representacions escultòriques de sants perquè intercedeixin a favor seu davant del déu en què creuen.

corrupció de Maciel i d’alguns prelats propers al papa, com el seu secretari Stanislaw Dziwisz”, diu Peloso al diari citat.

En efecte, és difícil d’assimilar la ignorància de sant Karol, pel que diu aquest *vaticanòleg* i també per altres exemples. Ja a l’any 1985 un capellà de Louisiana, Estats Units, Gilbert Gauthier, va ser condemnat per 11 casos d’abusos sexuals a menors. Fou motiu d’obertura d’informatius de televisió i portades de diaris durant mesos. A partir d’aquell moment no cessaren els escàndols de la mateixa naturalesa. El 1993 la diòcesi de Dallas va ser condemnada a pagar 31 milions de dòlars a les famílies i a les víctimes mateixes de pedofília per part de capellans, cosa que va ser notícia destacada arreu del món. Durant aquella dècada els reportatges sobre casos iguals en els més importants mitjans de comunicació d’Estats Units eren el pa de cada dia. Però és que igual passava amb els d’Irlanda, Gran Bretanya, França, Alemanya, Espanya, no pocs països d’Amèrica Llatina... És difícil imaginar com el cap de l’Estat del Vaticà s’aconseguí aïllar del món fins al punt de no

assabentar-se de res. Més encara perquè els anys 1993, 1995 i 1999 visità oficialment els Estats Units –diferents estats en cada ocasió– i fou rebut tots els pics amb nombroses informacions de televisió i premsa sobre atacs sexuals de capellans catòlics a nins. Especialment rellevant és que visités Boston el 1993, el mateix any en què *The Boston Globe* publicà que la Conferència Episcopal dels Estats Units havia elaborat el 1985 un informe –que per la seva importància és impensable que no fos enviat a la central del catolicisme– que no es va fer públic fins que el diari el va destapar. Allí es reconeixia –ja en tan llunyana data– que els casos d’abusos sexuals a menors eren en el país “massius”.

Durant tota aquella dècada i la següent iguals afers ocuparen contínuament els informatius de tot el món. A pesar de tantes polèmiques, denúncies, judicis i fins condemnes, amplificades pels mitjans *urbis et orbi*, el Vaticà continua assegurant que sant Karol mai no n’assabentà de res. Un miracle, tanta ignorància.

Miquel Payeras